

bus casus poteſt momenti maximi occurrere, circa quod non eſt expreſſa in Societatis iure decifio. Nam loquendo de Viſitatoribus & Provincialibus, id eſt in Compendij generalis præfatione decretum, ibi: *Sipericulum in mora eſſet, cenſeatur Provincialibus, & Viſitatoribus eo dumtaxat in caſu communicari, &c.* Vbi juxta explicationem ibidem adductam, nomine Provincialium Vice-Provinciales etiam veniunt. De Præpoſitis autem & Reſtoribus non ita clarè diſpoſitum, unde opus fuit conceſſionem etiam ad eos extendi demonſtrare, ſicut ad Vice-Præpoſitos, & Vice-Reſtores, alioſque; maturiſſimo conſilio ſemper proceſſuros. Licet autem clauſula dicta non inveniatur in Compendio Indico, communis eſt etiam pro Indijs, quia Compendium commune ideò tale dicitur, quia ad omnes ſpectat, quæ in ipſo continentur; circa quod eſt dubium nequit.

Compendij generale.

Ratiſhabitionis & Epikieia ſit adamentum non aduſum ex ſolatori conſideratione.

175 Conſultò autem in præfata Aſſertionis probatione non ſum vſus communi fundamento ratiſhabitionis, & Epikieia, quo tamen in caſu præſenti vitur P. Menacho Diſput. 4. de Priuilegijs, Dub. 1. poſt hæc ſcripta à me vſus, vt probabiliter illius oſtendat: licet ipſe cum P. Suario Lib. 5. de Legibus, Cap. 23. & Tomo 4. in 3. p. Diſput. 27. Sect. 4. Dub. 4. Aſſert. 1. & alijs, cenſeat in actibus, in quibus irritatio & nullitas eſſe poteſt ob defectum iuriſdictionis aut poteſtatis, locum non habere. Non inquam eo vſus, quia neceſſarium non eſt: & ſine ratiſhabitione aut Epikieia poteſt inſtrui luculenta probatio. Probauimus enim facultatem eſſe conceſſam pro caſibus, in quibus eſt periculum ex mora, & illam ad omnes extendi. Quòd autem ſi ad eſſet R. P. Generalis, ita planè vellet, non eſt argumentum à ratiſhabitione aut Epikieia petitum: ſed ex eo quod tunc vellet, probamus in eà diſpoſitione, quæ circa Priuilegia diſpoſuit, id ſi non expreſſe, tacitè tamen, & modo ad operandum ſufficienti iuxta eius beneplacitum voluiſſe. Quòd ſi quis velit Epikieiam dicere, erit quæſtio de nomine, circa quam non eſt cur multum contendere debeamus. Quòd tunc quidem operari iuxta verſimilem coniecturam liceat, ſententia eſt quam plurimum Doctorem, ex quibus Iaſon ita ſcribit: *Statuentes præſumuntur ſtatuiſſe in caſu omiſſo, quando verofimiliter ſe ſtatuiſſent, ſi fuiſſent interrogati, & illud haberetur proinde aſi ita ſtatuiſſent.* Sic ille circa L. Barbarius, num. 3. D. de officio Prætoris, & num. 4. & 5. idem proſequitur, & probat ex identitate rationis. Et verò cum rationabiliter ſtatuiſſe dubitari nequeat, & ita rationem ſecutos; vbi illa ſubluet, dubitari item nequit iuxta eandem arbitratos. Id quod in legiſlatoribus Religioſis præcipuè locum habet, quorum diſpoſitiones magis ſunt æquitati conformes, vt quæ ad animarum bonum penitus dirigantur.

Iaſonis obſeruanda doctrina.

Circa diuerſas in Compendijs Añnotatum formulas vtilis excuſſio pro earum intelligentia.

176 Q Via verò in Compendijs priuilegiorum Añnotationes non eiſdem verborum formulis inueniuntur propoſitæ, videtur

inde poſſe colligi diuerſum earum eſſe ſenſum, in quo magnum eſt momentum conſtitutum. Et de occurrentibus in Compendio Indico frequentiores expromemus; ſic enim ibi: *Provinciales vti poterunt hac facultate, & ij, quibus ipſi eam communicauerunt.* In hac difficultas eſſe nulla poteſt. Hæc facultas ſit penes Provinciales, quam in aliquo caſu alicui alteri de Societate communicare poterunt. Sic verbo, Apoſtata. §. 4. In quæ aduertendum, vſum tantum eſſe, quem Provincialis alteri poteſt concedere: & cum vſus tantum competat, dicitur facultas, & conſequenter priuilegium communicari. Ex quo fit, cum in Añnotationibus prohibetur vſus priuilegij, non eſſe intelligendum concedi quidem priuilegium, ſed vſum moderatum, vt aliqui nimis ſubtiliter cogitarunt, de quo inferrius. Hæc facultate vti poterunt Provinciales, & reliqui Superiores de illorum licentia. Ita verb. Benedictio. Vbi dubitari poteſt, an ſi ſuperioribus talis facultas concedi à Provincialibus ſoleat, intelligenda ſit conceſſa, etiam ſi ſpecialis petio, aut voluntaria conceſſio non præceſſerit. Et videtur affirmatiuè reſpondendum, ſi præſertim caſus vrgeat, juxta dicta num. præced. & etiam 173. & præterea, quia cum aliquid conferretur, id exiſtimandum eſt conferri, ſine quo officium aut munus nequit commodè expediri: juxta L. Penultimam. D. de uſurar. & L. Quicumque. §. Si ei quem. D. Inſtitut. action. vbi Doctores. Et in Cap. Præterea, de reſtitibus, vbi Aretinus. Si præſertim ita habeat conſuetudo, ſecundum quam eſt communiter iudicandum: & ad inducendum ſufficere vnum actum probant Textus & Doctores, quos adducit Marius Antoninus Lib. 1. variarum. Reſol. 103. num. 4. vt ſcilicet ſoluitur dici poſſit, & vt vnus actus non ſufficiat, ſat certè erunt plures, de quibus non extat circa præſentem calum dubitatio. Si præſertim antecellor in officio talem facultatem habuerit: tunc enim ſucceſſorem eà carere, ipſi eſſet indecorum: & ita non eſt tale aliquid de ſuperiorum, à quibus hoc pender, voluntate præſumendum.

Circa negatiuè vſum obſeruatio peculiaris.

Circa Benedictiones peculiaris difficultas.

177 Hac vti poſſunt Provinciales, & ij, quibus ipſi eam commiſerunt. Nullus tamen vteret in iſ locis, in quibus Epilcopi reſident, niſi Provinciales ipſe in caſu aliquo particulari eà vtendum iudicaret. Eius tamen facultatis vſum ea conditione concedimus, dummodo Noſtri nihil vnquam eiſmodi bonorum in proprium aut Societatis vſum conuerrere poſſint. Sic verb. Compoſitio, §. 1. Hic etiam negatiuè vſu facultas eſt intelligenda denegata: unde actus compositionis non ſolum erit illicitus, ſed nullus. Videri autem alicui poſſet oppoſitum non carere fundamentis: nam cum in ſequentibus dicatur vſum facultatis eà conditione concedi, de qua ibi: hoc circa priorem caſum non inuenitur adiectum. Conditionis enim defectus actum reddit nullum, vt communiter Doctores tenent. Iuris diſpoſitiones ſecuti. Cum ergo ea conditio circa prius omiſſa fuerit, quia non ita viſum eſt puritati in modo procedendi contrarium, quæ debet miniſteria Societatis exerceri; aliter videtur iudicandum. Eſt hoc non inueroſimile, ſed quod diximus, præferendum, quia interpretatio dicta conformis eſt ſimilibus alijs formulis, quas ita eſt communis vſus Societatis amplexus.

178 Hac vti poſſunt omnes Superiores. Sic verb.

Conceſſio vbi idem quod facultas.

Aliquando aliter, & quòd defectus in Inſtructione actum non reddat nullum. Vbi ſpecialiter de diſpoſitione in voto.

Circa illud admonitio alia, ſed ſubſtantialis, ex naturali illius obligatione.

Circa addita à Pontifice.

Circa Conſeſſarios Indorum an ſit neceſſaria Epilcopalis approbatio.

verb. Diſpenſatio §. 2. vbi de diſpenſatione agitur in ieiunijs circa Neophytos Braſiliæ. Ex eà conſtat conceſſionem vſus, & facultatem, ſeu priuilegium pro eodem vſurpari. Nam in prædicto §. ſic dicitur: *Qui omnimodam facultatem habeant; & tamen Adnotatio ſic habet, vt vidimus. Eodem verb. §. 3. ſic: Hæc conceſſio omnibus ſuperioribus, & quibus ipſi eam communicauerunt. Nemo tamen ea vteretur, niſi admonitio Pœnitente, vti, ſi coniugi ſuperuiuat, votum ſeruet.* Hic aliter de vſu pronuntiantium: licet enim quis Pœnitentem non admoneat, diſpenſatio ſtabit: quia Adnotatio tantum habet vim Inſtructionis. Et quando tales ſunt, actum inualiditatem non inducunt, vt poſt P. Menachum docet P. Quintana Tomo 2. Traçt. 5. ſingul. 9. numer. 4. Quòd autem Inſtructio tantum lit, ex eo conſtat, quia admonitio eſt quid valde accidentarium ad diſpenſationem, & cuius poteſt Pœnitens obliuſci, nec propterea erit irrita diſpenſatio. Poteſt etiam qui diſpenſat; admonitionem per obliuſionem omittit, quo euentu ſtabit nihilominus diſpenſatio. Iudicare item poteſt Pœnitentem ſatis eſſe ſuæ obligationis conſcium, & ita non admonere; vbi & admonitionis defectus nihil obſtat, etiam ſi contingat Pœnitentem non ita fuiſſe ſuæ conſcientiam obligationis, vt eſt Conſeſſarius arbitratus.

179 Eiſdem verb. §. 4. ſic habetur: *Admonentur tamen Noſtri à ſummo Pontifice, ne hac facultate vterentur, niſi vbi expedire exiſtimauerint: ſuper quo eorum conſentientia onerantur.* Eſt illa circa votum Caſtitatis: & in talibus manifeſtum eſt ex omiſſa formâ actus nullitatem induci, quia eſt circa obligationem voti, in quâ nec Pontifex ipſe poteſt ſine cauſa rationabili diſpenſare, vt tenent communiter Doctores: & videri ſpecialiter poteſt P. Thomas Sanctius Lib. 4. Operis moraliſ, Cap. 45. numer. 3. Licet ergo talis admonitio non extaret, obligatio, quæ ex iure naturali prouenit, eadem proſus inſtaret, & irritus eſſet omnino actus diſpenſationis. Voluit autem ſic admonitos Pontifex, vt in rebus huiusmodi, quæ magni momenti ſunt, miniſtros redderet cauiores; ne, dum aliquid ſe facile putauerint, nihil fecerint, & abſoluere cupientes, plus ligatos relinquunt, qui vt ligati non maneant, nullam ſunt congruam naçti rationem.

180 Hac vti poſſunt omnes Conſeſſarij, quos Provinciales nominauerint, ſeruatis tamen requiſitis à Concilio Tridentino, vbi illud publicatum fuerit. Sic verb. eodem, §. 5. vbi de matrimonijs infidelium eſt ſermo: & conſtat facultatem diſpenſandi concedi, & tamen vſus tantum verbis Adnotationis indicatus. Quòd autem ad requiſita à Concilio Tridentino additum, ea certè conditio à Paulo III. qui prædictum priuilegium conceſſit, & habetur in Bullâ, quæ incipit, licet debitum, non eſt adiecta, neque tunc erat Concilium Tridentinum publicatum: à R. autem P. Generali ſpecialis erga Sedem Apoſtolicam obſeruantia gratia videtur appoſita: cum multorum ſententia ſit ad Conſeſſiones Indorum non eſſe neceſſariam in Regularibus approbationem Epilcoporum. Pro quo varia Priuilegia adducit Fr. Ioannes Baptiſta in Animaduerſionibus pro Conſeſſarijs Indorum ſol. 440. qui num. 20. & 21. id proſequitur, & in fine adducit Venerabilem Mag.

Fr. Alphonſum à Veracrucce, qui, cum prius ſententiam dictam non ſolum pro Conſeſſarijs Indorum, ſed generaliter tenuiſſet, jam morti proximus, ſic ad marginem propriâ manu appoſuit: *Verum quia res maximi momenti eſt, & dato in foro conſcientia omnia priuilegia ſunt confirmata, ablata omni reſtrictione Concilij Tridentini, quæ ad Conſeſſionem non ſolum ſorum interius reſpicunt, ſed etiam exterius: præſentatio Conſeſſorum pro antiquis Chriſtianis fieri debet, ſicut Concilium præſcribit. Hæc ſunt dicta re exactè conſiderata, quamuis aliquando contrarium apparuit.* Sic ille, circa Conſeſſiones Indorum nullo ſcrupulo etiam proximus morti ſtimulatus.

Mag. à Veracrucce.

181 His obſtare videtur Breue Innocentij X. circa grauem controuerſiam inter Patres Societatis Provincia Nouæ Hiſpaniæ, & Epilcopum Angelopolitanum, in quo ſic habetur: *Cenſuit (Congregatio) prædictos Religioſos nequaquam poſſe in ciuitate & dieceſi Angelopolitana perſonarum ſecularium Conſeſſiones audire ſine approbatione Epilcopi Diaceſani.* Dicit enim poteſt prædictam declarationem procedere de perſonis ſecularibus abſolute & generaliter loquendo, non verò de Indijs, qui non ſolent illis terminis designari. Deinde, pro eodem facit Bulla Pij V. cuius virtute talis facultas competit, & eſt in ordine 34. Tomo 2. Bullarij, in Breui prædicto ita declarari vt locum habere poſſit in locis, in quibus eſt defectus Parochorum: ordinariè autem loquendo defectus Parochorum eſt: licet enim vt Parochi ſufficientes ſint ſolerti diſpoſitione curetur, vix fieri poteſt vt omnibus ſibi commiſſis adſint, & ij qui adſunt, parum grati Indijs eſſe ſolent, unde difficillimè adduci poſſunt, vt illis integrè conſiteantur. Defectus ergo eſt aut omnimodus, aut formalis, quidquid de materiali præſentia ſit. Præterea, licet reuera ita ſit à Sacra Congregatione decretum, & auctoritate Sanctiſſimi confirmatum, id contra vnam eſt tantum Provinciam pronuntiatum: & acta inter alios alicui nocere nequeunt eo non citato, iuxta Auctores, quos adducit Marius Antoninus Lib. 1. variarum. Reſolut. 82. num. 9. Præterquam quòd iuxta aliquos dici poteſt diſpoſitionem dictam in foro externo procedere; cum tamen Bulla Pij V. pro ſolo interno ſuffragetur: & hoc Religioſos debere eſſe contentos, vt Indorum ſaluti melius conſulatur. Quæ quidem verofimiliter dicta ſunt, decretorio iudicio ijs, ad quos illud dictum eſt, reſeruato. Quamquam id, quod de ſeruandis à Concilio requiſitis dicitur, non debeat neceſſariò ad approbationem Epilcopalem trahi, ſed ad ritus in matrimonij celebratione: quæ explicatio videtur magis genuina.

Ex Breui Innocentij X. difficultas non leuis, expectanda.

Magis genuina explicatio.

182 Verb. Eccleſia, circa erectionem Eccleſiarum, hoſpitalium, aut aliorum piorum locorum, ſi Societatis futura ſint, aut eius ſuperintendentia ſubiecta, ſic additur: *Conſulatur prius Generalis.* Vbi omiſſio conſultationis per ſe loquendo graue peccatum eſt, quia diſpoſitio circa prædicta ad Generalem ſpectat, & ita eſt uſurpatione alienæ iuriſdictionis, ex quâ periculum ſubefſe poteſt, vt ſi erectis non annuat, illa deſtruantur, aut ſumptus magni erga illa reddantur inutiles. Quia verò periculum eſſe in morâ poteſt, pro tali articulo quæ n. 173. & ſeqq. ſunt dicta, ſuccurrent.

Circa conſulendum Generalem in erectione Eccleſiarum, &c.

Verb.

Circa Indulgentiam specialem, cui notanda animaduersione.

Verb. Indulgentia, §. 3. de communibus, cum quater in anno visitantibus Societatis Ecclesias in Brasilia, & India Orientali concedantur, addit Gregorius XIII. In diebus tamen per Praepositum Generalem designandis. Et concessionem hanc ad Occidentalem Indiam extendendam, sicut & alias similes, constat ex iis, quae habentur verb. Gratiarum communicatio, §. 1. de quo Nos supra. Adnotatio autem sic habet: Designentur per Prouincialem. Quod animaduersione dignum occurrit. Cum enim Pontifex dicat per Generalem designandos; Generalis Prouincialibus id omnino committit. Ex quo apparet illa etiam quae Generalium sunt dispositioni commissa, aliis eum posse committere: quia scilicet in eo non eligitur eius industria, ut communiter Doctores tradunt, sed modus gubernationis Societati proprius attenditur, ut ab eo, quae opportuna visa fuerint, attentam dispositione, descendant.

Circa dispensationem in matrimonio conuersorum.

183 Verb. Matrimonium, §. vnico, sic additum: Hac uti possunt Superiores, & ij, quibus ipsi eam communicauerint: ut scilicet conuersi ad fidem matrimonium inire possint, etiam si coniuges infideles habeant, quae moneri nequeant, aut monita suam voluntatem opportunè declarare. Quinam autem Superiorum nomine comprehenduntur, ex Compendij Praefatione constat, de quo & iam diximus. Videtur autem communicatio minimè necessaria, quia immediatè sit concessio Presbyteris Societatis, ut ex tenore constat, cum dicitur: In Angolâ, Ethiopia, Brasilia, & alijs Indijs regionibus, possunt eorundem locorum Ordinarij, Parochi, & Presbyteri nostrae Societatis ad Confessiones audiendas ab eiusdem Societatis Superioribus approbati, & ad dictas regiones pro tempore missi, vel in illis admissi, dispensare cum quibuscumque vtriusque sexus fidelibus, &c. Solum ergo requiritur approbatio Superiorum Societatis ad Confessiones audiendas, ut facultas praefata conueniat: communicatio ergo sola approbatione fit, & ita Adnotatio intelligenda.

Concluditur negato vsu facultatem negatam.

184 Et istae quidem sunt formulae omnes in Compendio repositae: illa enim, per quam concessio fit Prouincialibus, vel vsus permittitur, & ijs, quibus ipsi communicauerint, saepius occurrit. Cum autem, ut vidimus, pro eodem sumatur vsus concedi, seu facultatem, fit ex eo actum esse nullum, etiam cum vsus prohibetur: unde discrimen illud de vsu negato, sed non facultate, omnino est Generalium menti difformis. Neque in Societatis sincero procedendi modo huiusmodi sunt subtilitates probandae; licet verum sit occasiones illarum conuenienter resecandas. Unde cum nescio quis obligationem eorum Decretorum Congregationum generalium nullam esse contenderet, ex quibus Canones formati non sunt, propterea quod in Praefatione dicantur Canones ad praxim pertinere, Praefatio illa iussu R. P. Mutij expuncta est, ne aliis, adeo absurdae interpretationis aniam exhiberet. Sed occurrit hoc loco

Dubium speciale, & opportunum.

Privilegia in Bullis contenta, & non in

185 EX eo scilicet quod privilegia aliqua in Compendio Indico non extant, quae tamen in citatis Bullis Pauli, Urbani, & Inno-

centij continentur. Circa illa autem nulla extant Adnotationes, sed à RR. PP. Generalibus sine vlla sunt limitatione transmissae. Licebitne ergo illarum absolutus vsus, vel Prouinciales illum poterunt moderari, aut limitationes circa similia in Compendio positae, pro illis debent applicari?

Compendio quomodo limitanda.

Respondeo primò, si privilegia sint omnino eadem, quae ab aliis fuerant Pontificibus, sed cum temporis limitatione, concessa, eas circa illa obseruandas limitationes, quae in Compendio habentur. Ideò namque privilegia dicta in Compendio apposita, etiam si temporis lapsu finita, quia spes inuolutionis inerat, & ita Adnotationes sunt adhibita circa vsum aliquando futurum.

Responsio s. de similibus similes limitationes admittent, cum inuoluantur.

186 Respondeo secundò, si privilegia non sint eadem, etiam si aliquomodo similia, vsus absolutè licet, quia restrictio odiosa est, & ita de simili ad simile non est facienda propositio. Unde neque in Compendio ipso similes Adnotationes extant circa similia, ut patet ex Verb. Dispensatio, §. 1. & 2. vbi circa ieiunia dispensationis facultas sine limitatione conceditur, quae statim circa eadem adhibetur. Item. Verb. Alcare, §. 2. nulla est Adnotatio extra Textum, & in eo dicitur Altaria privilegiata per Superiores locorum designanda. Adhibetur autem verb. Indulgentia, circa communes in casu simili, de quo num. 182. vbi Prouincialibus committitur Ecclesiarum designatio. Praeterea, verb. Matrimonium, ea conceditur Superioribus omnibus facultas, de qua num. 183. in re scilicet adeo graui: cum tamen circa alias in matrimonio dispensationes non ita disponatur, ut videri potest verb. Dispensatio, §. 6. & 7.

Responsio 2. id negans quando sit diuersa.

187 Respondeo tertio, Prouinciales posse vsum privilegiorum huiusmodi limitare. Id constat ex Compendij communis Praefatione, de quo dictum n. 164. concedendo inquam eorum vsum cum limitatione, quae fuerit visa conueniens. Et mens quidem RR. PP. Generalium talis videtur in transmissione Bullarum: neque enim pro illis minor est cautio necessaria, quam pro alijs, de quibus in Compendio agitur, aut de viuae vocis oraculis. Et ita habet praxis. Non solum ergo ad Prouinciales pertinet privilegiorum aliam concessionem limitatio, sed communicatio etiam cum limitatione. Non est autem hoc adeo certum, ut oppositam verisimilitudine sit prorsus destitutum: nam licet Prouinciales possint limitare privilegia, concessa à Superiori potestate propter inconueniens in vsu deprehensum; non tamen possunt pro arbitrio, ut est planum: hoc ergo tantum est quod illis in Praefatione conceditur, non verò ut possint privilegia cum limitatione concedere, aut negare penitus vsum à Generali concessum, ut videtur in iis, quae apud citatas Bullas extant, quibus aliarum Pontificum pro temporum cursu succedunt. Quod autem de mente Generalium dicitur, erunt qui negant, quia si voluissent, expressissent, ex notissimo Textu in Cap. Ad audiendam, de decimis. Nihilominus resolutio nostra penitus sustinenda, & oppositum in praxi potest facile praecaueri, si Prouincialis, cum Confessarius approbat, vsum privilegiorum prohibeat: ad hoc enim

Responsio 3. à Prouincialibus posse limitari.

Oppositum non inuoluntate simile.

Sed priore suadente resolutione.

non est necessarium inconuenientia deprehendi, quia id in Praefatione non dicitur, sed cum expedire iudicauerint. Licet ergo à Pontifice concessa sint, talis limitatio vim habebit; unde aduersa positioni nullum relinquitur fundamentum.

Dubium aliud circa praxim vtilissimum.

Superiores finitio officio an habeant vsu facultati.

188 EX Formulis adductis emergit, in quibus vidimus Prouincialibus, & Rectoribus, ac Superioribus alijs varia privilegia concedi, siue facultatem ad vsum vel vsum simpliciter: quod parum aut nihil refert ad praesens institutum. An scilicet concessio praedicta talis sit, ut etiam finitio officio, facultatibus praedictis uti possint, siue concessa à R. P. Generali fuerint, quales multae in Compendijs reperiuntur, siue ab alijs, qui ad id habuerint facultatem, ut in eisdem Compendijs occurrit, dum dicitur concedi Superioribus, & ijs, quibus illi communicauerint, nam & Prouinciales concedere illas Superioribus localibus solent, attentam eorum dignitate.

De ijs, quae officio habent, certa decisio.

Circa quod uti certissimum statuendum est ea, quae ita ad officium spectant, ut exercitium illius quae tale est concernant, finitio illo finiri. Sic enim tenent Doctores omnes. Unde facultas, quae concessa est Prouincialibus, & durare est verosimile, ut in fine visitationis possint Indulgentiam plenariam concedere, in illis officio perfunctis non remanet, quia visitatio annexa est, & sic de alijs. Sub expressis nominibus locorum, & non personarum, commissio emanauit. Cap. Quoniam Abbas, de officio Delegati. Vbi Scribentes.

Circa alia posse sibi ea concedere.

189 Si verò privilegia talia sint, quae officio non habeant, sed alijs communia esse possint, contingere potest ut Superiores illa sibi ipsis communicauerint: quod quidem facere posse docent non contempndi Scriptores, licet sint qui negent apud Dianam Parte 10. Tract. 14. Resolut. 25. & 64. & Parte 11. Tract. 8. Resolut. 54. & in primis id colligitur ex quampuribus, quos adducit & sequitur P. Thomas Sancius Lib. 8. de Matrimonio Disput. 3. num. 7. & in Opere moralis Lib. 4. Cap. 37. num. 45. & P. Palaus Tomo 1. Tract. 3. Disput. 6. Puncto 7. §. 1. num. 2. asserentes Praelatos Regulares posse directè secum dispensare in omnibus, in quibus cum alijs possunt. Et rationem eam inter alias afferunt, quod non debent esse peioris conditionis quam alij, quibus possunt dispensationis beneficia etiam eorum officio finitio, duratura concedere: quae in casu nostro pariter militat: cum enim privilegia dicto modo concedere alijs possint, & sibi pariter poterunt, ne peiori sint conditione futuri, & finitio alios videre suo beneficio gaudentes, se autem illius penuria laborantes. Quod autem privilegij concessio actus Superioris sit, & nemo id habeat respectu sui ipsius, in dispensatione eandem difficultatem habet, quia dispensatio etiam est actus superioris potestatis: quod ergo in ea pro solutione dicitur, privilegij concessioni pariter applicandum. Et omnes quidem difficultati debent respondere, quando-

Sicut & dispensare secum.

quidem omnes fatentur posse Superiores dispensare secum saltem indirectè: quod & de concessione Indulgentiarum, communiter etiam Doctores tradunt, paucis reclamantibus, de quo idem P. Sancius supra Disput. 3. num. 2. qui num. 6. bene expendit in dispensatione indirecta eandem difficultatem subesse. Est ergo simul & Superior quidem conferendi facultatem habet: inferior, quatenus communem cum alijs conditionem sortitur, quibus conferri gratia potest, & similem necessitatem patiens, aut vilitatem similem experturus. Colligitur etiam clarè ex P. Thoma Sanctio Disput. 3. in nota num. 6. & 11. vbi ait Cap. Finale, de Institut. vbi deciditur eum, qui conferre potest Beneficium, non posse se ipsum instituere, ad solum casum ibi decisum arctari, ex quo sequitur pro alijs licere, ut de iurisdictione voluntaria agitur. Licet autem ratio illius Textus videatur generalis, dum sic dicitur: Cum inter dantem & accipientem debeat esse distinctio personalis: illam ad eum casum etiam limitandam ostendit, ex doctrina Abbatis, & aliorum. Idem tenet P. Palaus supra, & in specialibus terminis recentiores Docti, qui ad probationem adducunt multorum Doctorum sententiam affirmantium, eum, qui à testatore relinquitur certa pecunia summa distribuenda pauperibus, sibi ipsi posse partem applicare, quam possit alteri, si in eo requisita concurrant qualitates. Ratio autem praecipua iam est inuenata: quia hoc nullibi inuenitur prohibitum, & ex potestate secum directè dispensandi, ut iam diximus, videtur manifestè deduci.

Theſauri Indici. Tom. II.

190 Plus difficultatis est, si Superior sibi ipsi Privilegia non communicauit; in quo euentu finitio officio, posse etiam illis frui tamquam valde probabile proponit P. Ioannes Perez Menacho Disput. 4. de Privilegijs, Dub. 30. quia cum à R. P. Generali cum potestate conferendi alijs communicantur, non sunt tantum realia sed personalia: neque enim tantum intuitu muneris, sed personae etiam tribuuntur: siquidem deterioris conditionis eum non vult futurum quam sint alij, quibus gratias sibi concessas permanenter impartiuit. Et quidem cum personae adeo dignae sint, & concessio fauorabilis, iuxta communem juris regulam debet ampliari. L. Beneficium. D. de Constitut. Princip. & Cap. Olim, de verborum significat. Quod roboratur ex Parochis, qui eo ipso quod tales sint, possunt generaliter Confessiones audire, ut non requirant vltiorem approbationem, iuxta dispositionem Concilij Tridentini Sessione 23. Cap. 15. & hoc quidem etiam finitio officio, illis competere quampures Doctores tenent, dum generaliter statuunt approbatum simpliciter ab Episcopo sine restrictione ad loca & tempora, aut personas, posse vbiq; gentium tali approbatione gaudere, ut videri potest apud Bassium Verb. Confessarius 3. numer. 11. quia cum sit authentica sententia de idoneitate, vbiq; ei suffragatur, nam & vbiq; talis debet reputari. Parochus autem ita approbatus est: immò ampliori approbatione: cum non solum idoneus ad audiendas Confessiones simpliciter iudicatur, sed etiam ad munus Pastorale, & frequentiore Sacramenti Pœnitentiae

Cap. Finale de Institutione quomodo non obstat.

Si ea sibi non communicauerint, etiam esse probabile illis frui.

Ex Parochis finitio officio id roboratur.

E E adm.